

**VARJUPAIGA-, RÄNDE JA INTEGRATSIOONIFONDI PROJEKTI
“TÕLKETEENUS RAHVUSVAHELISE KAITSE TAOTLEJATELE
JA TAGASIPÖÖRDUJATELE AMIF2018-8”
AUDIT**

**TOETUSE SAAJA: „POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET”
VASTUTAV ASUTUS: „SISEMINISTEERIUM”**

**LÕPPARUANNE NR:
AUDIT NR 4.1-1-2021/9**

27.10.2021

SISEMINISTEERIUM

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus: auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saaja tegevus projekti rakendamisel on olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega.

Auditi käigus ei tehtud ühtegi olulist tähelepanekut².

Auditi käigus tehti 2 väheolulist tähelepanekut.

Projektaudit on läbi viidud lähtuvalt rahvusvahelistest siseauditi standarditest (IIA).

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolsusega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² Olulised on tähelepanekud: mis omavad või võivad omada finantsmõju (sh mitteabikõlblikud kulutused); kui esineb oluline mittevastavus kehtivate õigusaktidega ja mis takistavad või võivad takistada projekti eesmärgipärast rakendamist; juhul, kui esineb süsteemse iseloomuga viga; sisekontrollisüsteemi puudused või mittevastavus, mis mõjutavad oluliselt määratud asutuste tööülesannete täitmist.

Olulised tähelepanekud nõuavad vastutava asutuse/toetuse saaja juhtkonnalt asjakohast reageerimist ja lahendamist.

Väheolulised on tähelepanekud: mis ei oma finantsmõju; mis ei ole vastavuses kehtivate õigusaktide või auditeeritava sisemiste protseduurireeglitega, kuid mis ei takista projekti eesmärgipärast rakendamist; ja mida on oluline esile tuua hea tava kontekstis. Väheolulised tähelepanekud vajavad vastutava asutuse/toetuse saaja reageerimist ja lahendamist.

A-OSA

ÜLEVAATLIK KOKKUVÕTE

1. Auditi objekt ja auditeeritud toetus

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
1.1.1 Fond / Rahastamisvahend	Varjupaiga-, Rände ja Integratsioonifond
1.1.2 Projekti nimetus:	AMIF 2018-8 „Tõlketeenus rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja tagasipöördujatele“
1.1.3 Toetuse saaja:	Politsei- ja Piirivalveamet
1.1.4 Toetuse saaja kontaktisik:	Eyke Laur
1.1.5 Toetuslepingu number ja kuupäev:	14-8.6/592-1 05.07.2018
1.1.6 Vastutav asutus:	Siseministeerium
1.1.7 Projekti koordinaator vastutavas asutuses:	Kristi Lillemägi
1.2 PROJEKTI AJAKAVA	
1.2.1 Projekti kulude abikõlblikkuse periood:	01.07.2018 – 31.12.2020
1.3 PROJEKTI KOGUEELARVE PLANEERITUD eurodes	
1.3.1 EL-i osalus:	89 128,54 eurot (75%)
1.3.2 Eesti avaliku sektori sihtotstarbeline finantseering:	29 709,52 eurot (25%)
1.3.3 PROJEKTI MAKSUMUS KOKKU:	118 838,06 eurot (100%)
1.4 PROJEKTI KOGUEELARVE TEGELIK eurodes	
1.4.1 EL-i osalus:	56 697,28 eurot (75%)
1.4.2 Eesti avaliku sektori sihtotstarbeline finantseering:	18 899,09 eurot (25%)
1.4.3 PROJEKTI MAKSUMUS KOKKU:	75 596,37 eurot (100%)
1.5 AUDITEERITUD KULUD	
1.5.1 Periood:	01.07.2018 – 31.12.2020
1.5.2 Kulude üldkogum, millele auditi tulemusena hinnang antakse (eurodes):	75 596,37 eurot (100%)
1.5.3 EL-i osalus:	56 697,28 eurot (75%)
1.5.4 Eesti avaliku sektori sihtotstarbeline finantseering:	18 899,09 eurot (25%)
1.5.5 Valimi suurus (eurodes); (%):	15 327,48 eurot; 20,28%
1.5.6 Toetuse saajale tehtud väljamaksed kokku ja kuupäevad:	23 767,61 eurot, eelmakse 19.07.2018 23 767,61 eurot, 1. vahemakse 06.05.2019 23 767,61 eurot, 2. vahemakse 29.11.2019 23 767,61 eurot, 3. vahemakse 22.05.2020 23 767,61 eurot, 4. vahemakse 13.10.2020

1.6 KULUDE ABIKÕLBLIKUS

1.6.1 Tuvastatud mitteabikõlblikud kulud (EUR): 0 eurot, millele lisandub potentsiaalselt mitteabikõlblik kulu summas 0 eurot			
	EL-i osalus	Eesti avaliku sektori osalus	Kokku
Mitteabikõlblikuks osutunud summa:	-	-	-
Potentsiaalselt mitteabikõlblik kulu kalendriaastal (referentsperioodil):	-	-	-
Potentsiaalselt mitteabikõlblik kulu tulevastel perioodidel:	-	-	-
1.6.2 Projekti raames eelnevalt tuvastatud vead ja rikkumised, mis on seotud auditeeritava projektiga:³			

2. Auditi eesmärk ja ulatus

Auditi eesmärk on anda hinnang toetuse kasutamisele vastavalt Euroopa Nõukogu määrusele nr 514/2014, millega sätestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi suhtes kohalduvad üldsätted.

Auditi ulatusse kuuluvad lõpparuandega heaks kiidetud ja ajavahemikul 01.07.2018 kuni 31.12.2020. a toetuse saaja poolt tehtud tegevused ja nende aluseks olevad kuludokumendid.

3. Auditi õiguslik alus

Audit viidi läbi vastavalt Euroopa Nõukogu määrusele nr 514/2014, millega sätestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi suhtes kohalduvad üldsätted ning sisejulgeolekufondi auditeerimise strateegiale ning 2021. aasta tööplaanile.

4. Auditi läbiviimise aeg ja läbiviijad

Auditi läbiviijad (nimi, asutus, üksus, ametinimetus):	Merili Kiipus, Grant Thornton Baltic OÜ, Riskijuhtimisteenuste nõustaja, auditi juht Kai Paalberg, Grant Thornton Baltic OÜ, Riskijuhtimisteenuste juht, auditi eest vastutav isik
Auditi läbiviimise aeg (sh kohapealsete auditi toimingute läbiviimise aeg):	6.07.2021 (avakiri) – 25.10.2021 (lõpparuanne) N/A (kohapealseid toiminguid ei sooritatud – teenus)

5. Auditi käigus teostatud toimingud

Audiitor analüüsis ja hindas toetuse eesmärgipärast ja õiguspärast kasutamist ja rakendamist.

³ Eelnevalt läbi viidud auditite ning järelevalve käigus tuvastatud vead ja rikkumised

Auditi toimingute käigus analüüsiti ja hinnati projekti vastavust aastaprogrammi valikukriteeriumitele, projekti tegelikku teostamist, projekti rakendamist kajastavat dokumentatsiooni ja selle vastavust, kulude abikõlblikkust, projektiga seotud raamatupidamise korraldust, hangete teostamise õigsust, üldsuse teavitamist fondist saadud toetuse kasutamisest.

Auditi läbiviimisel lähtuti Siseministeeriumi siseauditi osakonna poolt väljatöötatud AMIF ja ISF auditeerimise käsiraamatus kirjeldatud metoodikast.

6. Valimi moodustamise metoodika

6.1 Valimi koostamine:

Olukorras, kus kontrollitavate kuludokumentide arv auditi ulatuses olevas perioodis on suur, ei ole mõistlik testida üldkogumit 100%-liselt ning sellest tulenevalt moodustati taotlustest valim.

Üldkogumis on vastavalt projekti kuluaruande lõpparuandele tegelikud kulud kokku 75 596,37 eurot, nendest 60 kulurida summas 15 934,72 eurot on seotud tööjõukuludega (bruto töötasu ja sellega seotud sotsiaalmaks ning töötuskindlustusmaks) ning 119 kulurida summas 59 661,65 eurot on seotud sihtrühmaga seotud kuludega (tõlketeenuse osutamine, materjalide tõlkimine ja trükkimine). Kokku on üldkogumis 179 kulurida.

AMIF ja ISF auditeerimise käsiraamatu järgi peavad valimid katma minimaalselt 10% kuluridadest (minimaalselt 30 kulurida) ning 10% esitatud kulust (rahaliselt) ning valim peab hõlmama kõiki kulugruppe.

Valimi suuruseks on sellest tulenevalt 35 kulurida, mis valiti üldkogumist juhuslikku valimimetoodikat kasutades (*random sampling* – valimi koostamiseks kasutati Excelit tööpaberit ning *random* funktsiooni).

Selle tulemusena sattus **valimisse** 35 kulurida kogusummas 15 327,48 eurot, mis moodustab üldkogumi kuluridadest 19,6% ning esitatud kulust 20,28%.
Palgakulud 10 kulurida summas 2 800,24 eurot (palgakulude kuluridade katvus on 16,7% ning summaliselt 17,6%) ning tõlketeenustega seotud kulud 25 kulurida summas 12 527,24 eurot (tõlketeenuse katvus on 21,01% kuluridadest ning 21% summast).

7. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatuse ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Auditi aruande koostamisel on lähtutud eeldusest, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitorile mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitori järeldused võinud olla teistsugused.

7.1 Täiendav piirang seoses sooritatud kontrolliprotseduuride ulatusega.

Auditeeritavas projektis oli üheks peamiseks tõlketeenuse osutajaks ettevõtte TransPerfect Translations International. Auditi käigus tekkis läbivalt olukordi, kus osutatud teenuse üleandmise-vastuvõtuaktid (ÜVA-d) olid teenuseosutaja/Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) esindaja poolt allkirjastatud peale seda kui arve teenuse eest oli esitatud. Toetusesaaja käest saadud selgituse kohaselt oli PPA puhul kasutusel praktika, mille kohaselt eelnes akti allkirjastamise protseduur arvete tasumisele - pärast teenuse osutaja poolt koostatud arve esitamist ja PPA tõlketalituse poolt koostatud ning allkirjastatud üleandmise-vastuvõtuakti esitamist projektijuhile (kes hindas projekti sihtrühma kuulumist ja vastamist abikõlblikkuse reeglitele), edastas projektijuht üleandmise-vastuvõtuaktid koos PPA-le esitatud tõlketeenuse arvetega lepingu partnerile allkirjastamiseks. Teenuseosutaja poolne akti kinnitamine võis viibida erinevatel asjaoludel. Reeglina lähtuti arvele märgitud maksetähtaegadest kinnipidamisest ja enne makse kinnitamist allkirjastati mõlemapoolselt üleandmise-vastuvõtuaktid.

Tulenevalt sellest, et auditi käigus ei kontrollitud maksete tegemisega seonduvaid väljavõtteid, ei ole ka eelpool kirjeldatud arvete osas veendunud, kas ÜVA oli ühe või mõlema osapoolle poolt kinnitatud enne tegeliku väljamakse tegemist.

8. Järeldoimingud

Toetuse saajal tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitustega. Soovituste rakendamise osas teostab seiret ning viib läbi järeldoiminguid vastutav asutus /auditeeriv asutus.

B-OSA

AUDITI TÄHELEPANEKUD

1. Toetuse eesmärgipärane kasutamine

Toetust on kasutatud olulises osas vastavuses aastaprogrammi valiku kriteeriumitega ning otstarbekalt ja sihipäraselt, vastavalt rahastamise otsuses toodud eesmärkidele ja tingimustele. Projekti rakendamisel ei ole tuvastatud huvide konflikti esinemist.

2. Raamatupidamisarvestuse õigsus

Toetuse saaja projektiga seotud raamatupidamisarvestus vastab olulises osas kehtivatele õigusaktidele, deklareeritud kulud vastavad raamatupidamisdokumentidele ja tõendavatele dokumentidele ning need andmed vastavad vastutava asutuse käsutuses olevatele tõendavatele dokumentidele.

3. Kulude abikõlblikkus

Kuluartiklid vastavad olulises osas abikõlblikkuse nõuetele, toetuslepingu tingimustele ja tegelikult tehtud töödele. Projekt on olulises osas sätestatud eesmärkide või meetmetega. Olemasolev kontroll-jälg on piisav.

4. Juhtimis- ja kontrollisüsteem

Auditi käigus ei saanud audiitorid teadlikuks millestki sellisest, mis seaks kahtluse alla projekti juhtimis- ja kontrollisüsteemide toimimise.

5. Toetuse maht ning ajastus

Euroopa Liidu toetus ning avaliku sektori kaasfinantseering on makstud lõplikule toetusesaajale toetuslepingus ettenähtud mahu, proportsioonides ja ajal.

6. Hangete läbiviimine

Toetuse saaja on hanked läbi viinud olulises osas vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

Tähelepanek 6.1 (väheoluline)

Politsei- ja Piirivalveamet viis läbi riigihanke nr 195612 „Suuline ja kirjalik tõlketeenus haruldasematele keeltele“, mis viidi läbi avatud hankemenetlusena. Tulenevalt RHS § 52 lg 4 on hankijal avatud hankemenetluses keelatud pidada läbirääkimisi.

RHR-is olevate hanke alusdokumentide hulgas oli dokument „Hankedokumentid“, mille punktis 15.1 on toodud, et hankija jätab endale õiguse rääkida läbi hankelepingu tähtaegade, esitatud nõuete, tingimuste jms osas pärast pakkumuste esitamist. Punkt 15.2 kohaselt toimuvad läbirääkimised pakkujaga eelnevalt kokkulepitud vormis, kas koosolekutel või e-posti teel.

Ka toetuse saaja toob oma selgituses välja, et tegemist oli avatud hankemenetlusega, mille käigus ei ole läbirääkimiste pidamine lubatav ning hanke raames läbirääkimis ei peetud.

Risk toetuse saajale: RHS-is toodud nõuete rikkumine võib tuua kaasa toetuse osalise tagasinõudmise. Audiitori hinnangul ei ole asjakohane hanke aluseks olevates dokumentides tuua välja võimalus läbirääkimisteks, mis avatud hanke puhul on RHS kohaselt keelatud.

Soovitus toetuse saajale: Tagada, et hankedokumentid oleksid vastavuses RHS-s toodud nõuetega.

Toetuse saaja kommentaar: Nõustume auditi tähelepanekuga ja kinnitame, et tagame edaspidi riigihanke alusdokumentide vastavuse RHSi nõuetele.

Tähelepanek 6.2 (väheoluline)

Politsei- ja Piirivalveamet viis läbi riigihanke nr 201245 „Kirjalik tõlketeenus haruldasematele keeltele“, mille tulemusena sõlmiti ühe pakujaga raamleping. Riigihangete registri kohaselt on antud hankelepingu sõlmimise teade registrile esitatud 27.12.2018. Raamleping nr 1.11-9/2192-1 sõlmiti 15.11.2018.

RHS § 83 lg 1 kohaselt esitab hankija registrile hankelepingu sõlmimise teate 30 päeva jooksul peale hankemenetluse lõppemist - antud juhul on hankelepingu sõlmimise teade esitatud hiljem.

Soovitame toetuse saajal tagada, et RHS-s toodud nõuded oleksid täidetud.

Toetuse saaja kommentaar: Nõustume auditi tähelepanekuga ja kinnitame, et tagame edaspidi lepingu sõlmimise teadete esitamise registrile RHS-s sätestatud tähtaja jooksul.

7. Teavitamine ja avalikustamine

Toetuse saaja on toetuse kasutamisest teavitamisel ning avalikustamisel järginud olulises osas kehtivaid õigusakte.

8. Muud tähelepanekud

Kinnitame lõpparuande 8 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

(allkirjastatud digitaalselt)

Kai Paalberg
Grant Thornton Baltic OÜ
Riskijuhtimise valdkonna juht

Auditi juht:

(allkirjastatud digitaalselt)

Merili Kiipus
Grant Thornton Baltic OÜ
Riskijuhtimisteenuste nõustaja

Lisa 1

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Projekt ja valimi kiht kui kohaldub	Üldkogum EUR	Valimi summa EUR	Auditi valim üldkogumist % (D=C/B)	Tuvastatud vigade summa EUR	Valimi veamäär % (F=R/C)	Eeldatav veamäär*	Üldkogumi vigade kogusumma EUR (H=G*B)	Auditi tulemusel tehtud finantskorrektsioon EUR	Summaarne jääkveamäär EUR (J= (H-I)/B)	Märkused

* eeldatavaks veaks on määratud 1%

SUMMARY IN ENGLISH

Project audit of Asylum, Migration and Integration Fund (AMIF2018-8 Translation service for applicants for international protection and returnees)

The bodies that carried out the audit: Grant Thornton Baltic OÜ

Total eligible costs of the project and EU contribution: 75 596,37 EUR

Approval reference of the final report: 13.05.2021 nr. 14-8.6/854-21

Total cost to be audited: 75 596,37 EUR, audit sample 15 327,48 EUR (20,28% of audited total cost) includes EU contribution of 11 495,61 EUR

EU contribution to be audited: 56 697,28 EUR

The principal findings, recommendation and conclusion of the audit with regard to the implemented project: As a result of the project audit it can be concluded that the project is in general effective and efficient and mostly in compliance with the Regulation (EU) No 514/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014. Two insignificant findings were made with no financial impact.

The conclusion drawn from the results of the audit with regard to the effectiveness of the management and control system: Testing the effectiveness of the management and control system was not in the scope of the audit.

Financial impact of the audit findings: 0 EUR

Indication whether any problems identified were considered to be systemic in nature and the measures taken, including a quantification of any financial corrections: N/A